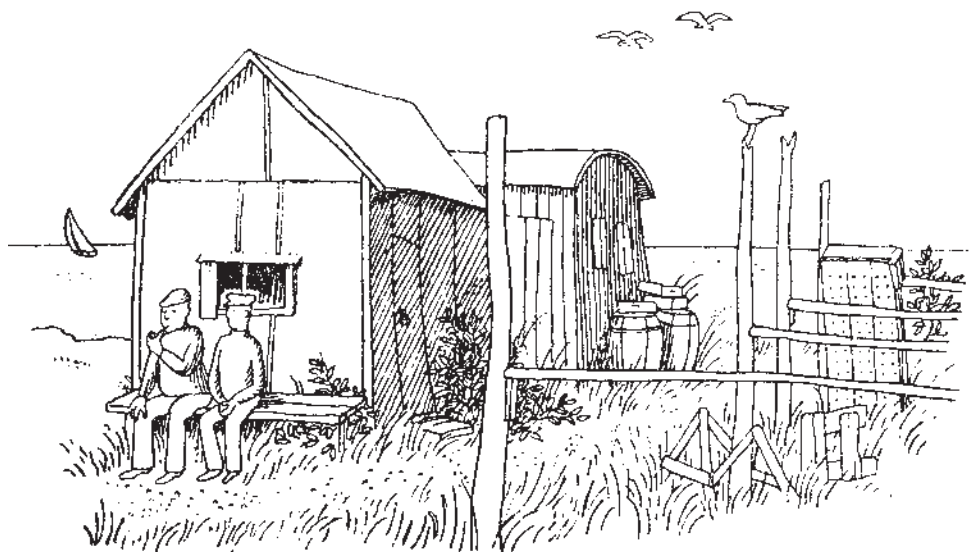

LIMHAMNS MILJÖFÖRENING

2010

Årsskrift

Ideell opolitisk förening

Innehållsförteckning

Verksamhetsåret 2009.....	4
Kalender 2010.....	5
Styrelsen 2008/2009.....	7
Ekonomi	8
Limhamns Miljöförenings bevarandepris 2009	9
Limhamns Miljöförening 35 år.....	10
Hedersomnämmande 2009	12
För 70 år sedan	15
Tankar i mars.	16
En bild som väcker minnen.....	18
Sibbarp.....	20
Rundvandring i Kalkbrottet	21
Min uppväxt på Gamla gatan på Limhamn	23
Fågeltider	25
Minnesord.....	29

Limhamns miljöförening

c/o Christer Westesson Sarvgränd 2 F, 216 12 Limhamn, tel 040-155393
lmfinfo@gmail.com

Hemsida: <http://limhamn.org>

Medlemsavgift: Enskild 70 kr, Familj 100 kr

PLUSGIRO: 81 15 20-6

**Skriv namn och adress på inbetalningskortet,
för Familjemedlemsskap ange även antal familjemedlemmar!**

Denna årsskrift får gärna kopieras, förutsatt att källan anges.

Verksamhetsåret 2009

Sammanträden

Styrelsen hade tio protokollförda möten under verksamhetsåret. Intresserade kan via sekreteraren få tillgång till dem.

Medlemmar

Föreningen har nästan 400 medlemmar. Medlemsavgift för enskilt medlemskap är 70 kronor per år och familjemedlemskap 100 kronor per år. Medlemsregister finns tillgängligt hos sekreteraren.

Årsmöte

Årsmötet ägde rum på Tegnérskolan onsdagen den 15:e april. Vi delade ut 2009 års pris för god byggnadsvård. Arkitekt Hans Olsson informerade om bevaringskommittén som delat ut priser sedan 1984. I kommittén ingår förutom honom arkitekt Margit Åkesson, stadsantikvarie Anders Reisnert och inredningsarkitekt Johanna Högberg-Tjernström. Hans Olsson berättade även om årets pris som tilldelats Tegnérgatan 55 på Limhamn och läste upp bevaringskommitténs skriftliga motivering, se sid. 9. Huset ägare Anna Bessfelt och Carl Silbersky hälsades fram för att ta emot priset. Vi fick en fängslande berättelse om renoveringen med bilder av huset och trädgården. De sade bland annat att fönster från 1909 var som i nyskick medan fönster som satts in på 1950-talet var ruttna. De fick av Limhamns miljöförening en bevaringsplakett i brons att fästa på byggnaden, en Limhamnsbok och en bukett blommor samt en lång applåd av årsmötesdeltagarna.

På Årsmötet utdelades för första gången ett nytt pris, ett Hedersomnämmande. Det kan vara sådant som kan vara värt att uppmärksammas ur bevarandesynpunkt, men som kanske inte kan få bevarandepriset för god byggnadsvård.

Miljöföreningen har föreslaget ge dessa ett hedersomnämmande för insatser utöver själva byggnaden och som handlar om företagsam-

het, inlevelse, att våga, att se möjligheter, att ha en idé och sedan genomföra idén. Att rädda eller tillföra något viktigt för Limhamn.

Vi föreslår att miljöföreningen för första gången ger hedersomnämmande. Till Limhamns fiskrökeri, Strandgatan 17 och Biocentrum, Järnväggsgatan 28. Hans Olsson läste upp motiveringen, se sid. 12-13. Årsmötet godkände förslaget att utge Hedersomnämmande och föreslog att ett särskilt diplom tas fram.

Sedan hälsade Birgitta Mörnstam enhetschef Agneta Sallhed Canneroth och kollegan Johan Månsson från Stadsbyggnadskontoret välkomna. Agneta Sallhed Canneroth informerade om vad som nyligen gjorts och vad som är på gång på Limhamn. Hon berättade bland annat att de små kioskerna vid cykelbanan i Sibbarp kommer att rivas. Johan Månsson informerade bland annat om Glasbruksområdet som snart skall bebyggas. Han nämnde att när Cementas fabrik läggs ned 2011 så försvinner 139 båtbesök och 8000 lastbilstransporter per år. Mötesdeltagarna fick tillfälle att ställa frågor som snabbt besvarades. Birgitta Mörnstam avtackade dem och överlämnade en Limhamnsbok och en bukett blommor.

Strandstädningen

Genomfördes söndagen den 10 maj i fint väder.

Limhamnsvandring

Roland fortsatte traditionen från Gerhard Larssons och Sune Rudnerts tid med rundvandringar i Limhamn under temat "En kulturhistorisk promenad på Limhamn". Många var med, tittade på hus och lyssnade på historier om personer som satt sin prägel på området. Ett flertal vandringar gjordes med början 7 juni. Eftersom Roland Öhrstrand nu är ordförande i stiftelsen Gerhard Larssons Minne kommer han i fortsättningen att göra dessa vandringar i Gerhard Larssons stiftelses regi.

Hoddefest

Söndagen den 23 augusti genomfördes hodge-

festen i vackert väder. Gunnar ställde som vanligt upp och spelade. Vi bjöd på bullar, kaffe/te.

Hoddorna

Även detta år blev hoddorna vandaliserade, en dörr bröts upp och ett fönster krossades. Allt är nu reparerat och hoddorna har blivit ommålade respektive tjarade. Wesleykyrkan lånade våra hoddor vid ett tillfälle. Vi har visat hoddorna och informerat om dem och om Limhamns miljöförening för olika grupper.

Kalkbrottet

Vi hade en mycket trevlig tur i Kalkbrottet söndagen 31 maj. Guide var Birgitta Hjärtberg. Ett 40 tal deltagare kom. Vi hade tur med vädret och såg en unik "Stadsdelsgroda".

Hemsidan

Styrelsen håller på att förbättra hemsidan www.limhamn.org. Ambitionen är att ha en levande hemsida där våra protokoll med mera finns tillgängliga. Via hemsidan har vi fått in flera frågor om Limhamn. De som berör husrenoveringsfrågor sändes vidare till Bevaringsutskottet.

Stadsplaner

Vi har besvarat remisser angående:

- "Energistrategi för Malmö, samrådsförslag juni 2009"
- "Klimat, havsnivå och planeringen", Dialog-pm 2008:2
- "Åt vilket håll skall Malmö växa
"Dialog- PM 2009:1

Vi har bevakat alla arbeten som utförs på Sibbarps badplats, där alla de gamla byggnaderna ersätts med nya. Kioskerna kommer att rivas men ersättas av två nya i samma still i närheten av de gamla. Det finns ingen möjlighet att bevara de gamla eftersom det är för hög fuktighet. Även de gamla toalettbyggnaderna rivs och en ny kommer att byggas vid tornet. De gamla duschplatserna kommer också att ersättas med nya.

Vi har fortsatt bevaka förslaget till nya stadsplaner som berör Limhamn.

Det har bildats en bevaringsgrupp på Limhamn, "Lokstallets vänner", för Cementas gamla lokstall. Syftet är att bevara MLJ järnvägsbyggnad, Lokstallet, inklusive förrådsbyggnad. Lokstallet fick år 2001 Limhamns miljöförenings bevarandepris. Vi har en representant i gruppen.

Övrigt

Under året har vi fått gåvor i form av pengar som inbetalts utöver årsavgiften. Vi tackar givarna för detta välkomna bidrag.

Vi har haft gott samarbete med Limhamns Konstförening, Limhamns Museiförening, Gerhard Larssons Stiftelse och Sibbarps Fiskarförening. Fiskarföreningen har hand om hoddorna och bryggorna vid barnviken.

Vi vill rikta ett stort tack till alla dem som på olika sätt bidragit till Årsskriften, som vi hoppas blir en intressant läsning för er alla.

Styrelsen

FÖRETAGET SOM GARANTERAR DIG

ETT HANTVERK PÅ HÖGSTA NIVÅ

FÖR SMÅ OCH STORA KUNDER

OBS! Ny verkstad på Limhamn!

Tel 040-16 31 71. Mobil 070-778 21 52

Limhamnsvägen 111-113, Limhamn

Kalender 2010

- Årsmöte:** Onsdag 14 april kl 19.00 på Tegnérskolan.
Sedvanliga årsmötesförhandlingar, se separat kallelse.
Utdelande av Bevaringspriset 2010.
Trafiken på Limhamn, Olle Thor och Inger Blomkvist från Gatukontoret. Vilka projekt kommer att påverka infrastrukturen i framtiden.
Ställ gärna frågor om trafikreglering och fartdämpade åtgärder.
- Strandstädning:** Söndag den 9 maj kl 15 – 17.
Samling vid hoddorna (korsningen Strandgatan/Götgatan).
Medtag gärna kaffekorg.
- Stadsdelsvandring:** Rundvandring av Roland Öhrstrand sker numera i regi av Gerard Larssons stiftelse.
För datum håll utkik framåt våren efter anslag på biblioteket och våra hoddor.
- Hoddefest:** Söndagen den 22 augusti kl 15.00 – 17.00.
Öppna hoddor (korsningen Strandgatan/Götgatan).
Lotteri, gemytlig träff med musik av Gunnar Sparrholm.
Kaffe serveras till självkostnadspris.
- Höstmöte:** Datum ej bestämd. Tema ännu ej planerat.
Separat kallelse sänds till alla medlemmar. Du är väl medlem?

Limhamns
KAKBOD & Café

Linnégatan 20, Tel: 040-15 02 52

Vågbrytarvägen, 216 12 LIMHAMN

Tel: 040-15 06 73, Fax: 040-15 06 59

ÖPPETTIDER:

Vardagar 10-18, Lördagar 10-13, Söndagar 10-14

Limhamns **FISKRÖKERI**

Prova våra goda Sill-, Lax-, och Ålburgare!

Välkomna!

ÖPPET: Tisdag-fredag 9-18, Lördag 9-15, Söndag 11-15.

Strandgatan 17 B, Limhamn, Tel: 040-15 24 70

Styrelsen 2009/2010

Ordinarie ledamöter:

Yvonne Eliasson	Caritasgatan 11, 216 18 Limhamn	162652
Carl Henrik Hagéus	Caritasgatan 1, 21618 Limhamn	159391
Birgitta Mörnstam, kassör	V Kalkbrottsgränd 43, 216 11 Limhamn	163949
Tina N Mörnstam	Sannagatan 15, 216 17 Limhamn	162628
Christer Westesson, sekr	Sarvgränd 2F, 216 12 Limhamn	155393

Suppleanter:

Ulf Bjurnemark	Lotsgatan 4, 216 42 Limhamn	150872
Jan Engsmar	Grönalundsgatan 32 C, 216 16 Limhamn	150076
Ywonne Löfberg	Idrottsgatan 48, 216 16 Limhamn	160634
Ann Christin Pagels	Sandegårdsgatan 24 A, 21611 Limhamn	159966
Gunnar Sparholm	Byskiftesgatan 44, 21623 Hyllieby	136667

Adjungerade ledamöter:

Berit Carlsson	V Bernadottesg 30, 216 12 Limhamn	155685
Johanna Tjernström Högberg	Tegnérsgatan 42, 216 12 Limham	0703156116

Revisorer:

Eva Forsell	Vikingagatan 20, 216 18 Limhamn	161083
Peter Ludwig	John Lundvallsgatan 70, 218 31 Bunkeflostrand	510444

Revisorssuppleant:

Hans-Åke Arenklo	Ola Hanssons gatan 3A, 217 59 Malmö	162605
Vi saknar en suppleant		

Valberedning:

Berit Linse, ordf	Stamhemsvägen 3, 216 21 Malmö	161107
Gunnel Esser Suppl	Linnegatan 67A, 216 15 Limhamn	163163
Vi saknar två ledamöter		

Bevaringsutskott, sammankallande

Margit Åkesson	Caritasgatan 13, 21618 Limhamn	161633
----------------	--------------------------------	--------

Hedersmedlemmar: *Christina Ringsberg, Gunlög Banck, Karin Wahlkvist, samt Berit Linse.*

Du glömmer väl inte betala medlemsavgiften!

Påminnelser är kostsamma.

Medlemsavgift: Enskild 70 kr, Familj 100 kr

PLUSGIRO: 81 15 20-6

**Skriv namn och adress på inbetalningskortet,
för Familjemedlemsskap ange även antal familjemedlemmar!**

Ekonomi

Balansräkning 2009-01-01

Tillgångar

Kassa	421,00
Bank	3 366,58
Postgirobehållning	65 147,70

Summa tillgångar 68 935,28

Skulder och eget kapital

Balanserat resultat	70 719,78
Årets resultat	-1 784,50

Summa Eget kapital 68 935,28

Resultaträkning 2009

Kostnader

Trycksaker	27 758,00
Porto/PG avgifter	2 061,00
Försäkring	2 094,00
Hoddor	1 092,00
Övrigt**	4 659,50

Summa kostnader 37 664,50

Intäkter

Medlemsavgifter	28 235,00
Annonser	12 150,00
Försäljning	415,00
Gåvor	700,00

Summa intäkter 31 500,00

Årets resultat (förlust)* 6 164,50

Summa 37 664,50

Balansräkning 2009-12-31

Tillgångar

Kassa	610,00
Bank	3 366,58
Postgirobehållning	56 994,20
Fodringar	1 800,00

Summa tillgångar 62 770,78

Skulder och eget kapital

Balanserat resultat	68 935,28
Årets resultat	- 6 164,50

Summa Eget kapital 62 770,78

* Årets förlust: Normalt sänds påminnelser ut med höstmötet. Detta blev inställt 2009 varvid inga påminnelser gått ut. 99 medlemmar har inte betalt 2009, motsvarande minst 7.000 kr.

** Övrigt: Kostnad Kalkbrottsutflykt 2.000 kr, inkom avgifter 490 kr. Möteskostnader 2.240,50 kr.

Revisionsberättelse

Vi har granskat föreningens räkenskaper, tagit del av protokoll och övriga handlingar av betydelse för föreningens ekonomi och förvaltning och vidtagit de granskningsåtgärder som vi har ansett erforderliga för verksamhetsåret 2009-01-01 – 2009-12-31.

Revisionen har inte givit anledning till anmärkning beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingarna, föreningens bokföring eller inventering av dess tillgångar eller eljest beträffande förvaltningen av dess angelägenheter.

Limhamn i mars 2010

Eva Forsell

Peter Ludvig

Limhamns miljöförenings bevarandepreis 2009

Tegnérsgatan 55, ett enfamiljshus i kvarteret Siljan 13

*Tegnérsgatan 55.
Foto:
Tina N Mörnstam*

Ett tvåvånings hus i gult tegel med röda och gröna detaljer, rött tegeltak och en trappa framför entrédörren. Huset byggdes 1909 och bestod ursprungligen av fyra lägenheter. Vi är säkert många som passerat det charmfulla gamla huset och oroat oss för dess framtid. Det stod länge mer eller mindre övergivet med fönstren överspikade med träskivor.

De som till slut köpte huset och såg dess potential var Carl Silbersky och Anna Bessfelt. Och det skulle visa sig att huset var värt att satsa på, efter en rejäl röjning fann man ett friskt och välbyggt hus utan några obehagliga överraskningar. De har med tråget arbete och stor tålmod varsamt renoverat huset bit för bit. Tagit tillvara på det ursprungliga, renoverat taket med gammalt taktegel, skrapat gamla fönster och målat om med linoljefärg, kompletterat med specialtillverkade fönster och dörrar i de enstaka fall då något inte gick att bevara. Även invändiga snickerier såsom till exempel socklar har snickeritillverkats med de ursprungliga modellerna som förlaga. Utvändiga kulörer på fönster och dörrar är valda med stor känsla och harmonierar med de olika nyanserna på tegelfasaden: källarfönster i en varm grå ton som liknar den gjutna sockeln, övriga fönster i en varm beige ton som bryter precis lagom i förhållande till det beige teglet, entrédörren är målad i en riktigt mörk grön kulör och är ett smakfullt komplement till övriga färger.

Ovanför entrén syns rester av ett namn som knappt går att skönja. Just detta illustrerar fint vad det är som vi särskilt uppskattar med det sätt på vilket huset renoverats. Man har tagit tillvara på och sett värdena med det befintliga och gått varsamt fram utan att ge efter för lusten att göra "för fint" att feja, putsa, måla och renovera huset så att det tillslut skulle stå där och lysa och skryta. Ett fel som alltför ofta begås, man vill lite för mycket, lite för snabbt och ofta med fel material, vilket kan leda till att husets "själ" går förlorad och tidens tand helt trollas bort. I stort har de behållit den ursprungliga planlösningen. Två väggar har slagits ut för att få ett större kök och bättre kontakt med trädgården, och de har öppnat upp mellan några av rummen.

Trädgården har omsorgsfullt rensats fram bakom snår och ogräs, även detta gjort med varsam hand och med stor respekt för det ursprungliga. I både hus och trädgård återstår en hel del arbete och vi har fullt förtroende för att även detta kommer göras "så rätt". Att det får lov att ta sin tid, är något vi bara gläder oss åt.

Limhamn 2009 04 15

*Johanna Högberg, arkitekt SIR/MSA
Hans Olsson, arkitekt SAR/MSA
Margit Åkesson, arkitekt SAR/MSA
Anders Reisnert, stadsantikvarie*

Limhamns Miljöförening 35 år.

Limhamns miljöförening har under sina första 35 år verkat för att bevara den unika miljön på Limhamn.

Miljöföreningens protokoll, årsskrifter och tidningsurklipp har stoff till en hel "vitbok" om "en lokal miljöförenings kamp mot etablissemangen". I vår årsskrift 1985 finns en lång beskrivning av de första 10 åren och i den kan man bl.a. läsa:

År 1974 uppstod något av en folkstorm på Limhamn mot stadsbyggnadskontorets nya dispositionsplan över området utefter Strandgatan: En förtätning med trevåningshus (400 bostäder).

Den 10 mars bildar så folkstormen "Aktionsgruppen för Limhamnsmiljön" med Marth Berggren, Olle Bunte, Rolf Dahl, Per Gruber, Eddie Kärrheden och Fredrik Svensson i ledningen. Gruppen startade en intensiv verksamhet med en namninsamling mot Limhamnsplanen som snart hade över 6500 namn från arga Limhamnsbor.

Aktionsgruppen bildade så småningom Limhamns Miljöförening och en interimsstyrelse under ordförandeskap av Kjell Skoglund utsågs 24 aug. 1974.

Limhamns miljöförenings första verksamhetsberättelse omfattade tiden till första årsmötet 3 mars 1975, då Limhamns miljöförening fick

sin första ordinarie styrelse med Gabriel Winge som ordförande.

Aktionen mot dispositionsplanen fortsatte med skrivelser till kommunfullmäktiges ledamöter. Limhamns miljöförenings krav på revidering av Limhamnsplanen stöddes även av Limhamns Museiförening, Limhamns Konstförening, Malmöbygdens Naturvårdsförening, Aktion Skåne-Miljö, Byalaget i Klagshamn och flera andra organisationer även utanför Limhamn. Limhamns miljöförening har sedan fortsatt att ha goda kontakter med dessa organisationer. Samma år arrangerade Limhamns miljöförening tre byggnadsvårdsdagar med föredrag av bland annat arkitekt Jörgen Lorenzen: "Byggnadsbevaring" och stadsantikvarie Bengt Salomonsson: "Låt Limhamnshusen leva".

År 1980 började Limhamns miljöförening ge ut Årsskrifter till sina medlemmar och andra intresserade. Både 1980 och 1981 gav man till och med ut två Årsskrifter per år. I de första Årsskrifterna, Våren, Hösten 1980 stod bland annat följande:

Medlemsantalet var 584 st, ordföranden hette Sven Falk, Sven Rosendahl var vice ordf.

Tommy Härstedt kassör och Gunlög Åkesson sekreterare. Bland artiklar i Årsskriften kan nämnas:

Tre risker för Limhamnsmiljön:

- 1 Utfyllnadsplaner på Klagshamnssudden,
- 2 Avfallsanläggningar på Lernacken,
- 3 Konstgjorda avfallsöar utanför Limhamn och Bunkeflo.

Bland rivningsshotade hus detta år kan nämnas: Östmans Maskinfabrik-Johnssons Bryggeri (i hörnet av V. Anskarigatan-Karpgången), Tegnérs skolan, Fiskaren Ola Gunnarsons hus på Strandgatan 16 (Tyvärr rivet). Föreningen sökte lokal, ordnade en höstutflykt till Dragör som ledde till givande kontakter som vi ännu har som goda vänner och medlemmar. Redan då hade Carl Henrik Juhlin startat sina Ängsvandringar vid Bunkeflostrand, som under årens lopp lärt allt fler att njuta av strandängarna där och titta på unika växter och fåglar. Limhamns miljöförening påbörjade också en inventering och beskrivning av bebyggelsen i Gamla Limhamn. Denna inventering och foto-

dokumentation pågår än i dag. Välkomna med bidrag! Tillsammans med Museiföreningen och Konstföreningen sökte man också skapa ett bevaringsområde i Limhamn och kämpade mot nya trafikleder och för trädalléer.

Limhamns miljöförening började också verka för att Ön i Limhamn borde få kompletteras med Hantverkshus och bostäder istället för ett planerat kolkraftverk.

För att bevara idyllen kring hoddorna vid Kåsehamnen började Limhamns miljöförening hjälpa Arvid och Karl Hansson, som fiskat där i 70 år, med underhåll av hoddorna. Detta resulterade i att Limhamns miljöförening senare fick överta hoddorna.

Vår 35 åriga historia visar att ansträngningarna lönade sig. Vi har fortfarande kvar vackra Jugendbyggnader och 1800-talsbyggnader längs Strandgatan.

Med handen på saxen.

Christer Westesson

Miljöföreningens hoddor på Strandgatan är en populär tillflykt sommar som vinter.

Hedersomnämningen 2009 Limhamns fiskrökeri, Strandgatan 17

Det gamla fiskrökeriet var från 1946 och drevs av familjen Käck. Det började bli lite nergånget och ägarna ville sluta, detta var 2006. Rökeriet, fiskaffären och den enkla men gemytliga uteserveringen var en älskad limhamnsföreteelse. Många fruktade att det hela skulle försvinna för gott.

Rökeriet såldes till de två bröderna Håkansson, som varit fiskare, men som gått i land och hade ett rökeri och fiskaffär i Lomma. Många trodde att de skulle göra en ombyggnad av befintliga lokaler. Men byggnaderna var alltför nergångna och de ville bygga nytt

och modernt. Den nya anläggningen har nytt rökeri och en rymlig fisksaluhall där man kan köpa färsk och rökt fisk och skaldjur. Där finns också en servering i hallen. Och det finns en uteservering.

Byggnaden är inspirerande och mycket väl anpassad till miljön i fiskehamnen. En succé och en Limhamns företeelse som har bevarats – och utvecklats och därför vill vi ge den ett hedersomnämmande.

Foto: Tina N Mörnstam

Because quality
is no coincidence...

CHOICE

Thanks to the combined expertise of all our sites, we offer the best development services and a comprehensive range of high purity peptides - small-scale custom synthesis, GMP development lots as well as approved generic and proprietary drug substances. We are able to meet your requirements at whatever scale or stage of your pharmaceutical development.

www.polypeptide.com

Denmark – France – India – Sweden – USA

Sales contacts: Denmark +45 48207000
France +33 3 88 79 08 79 / USA +1 510 782 3569

 PolyPeptide
GROUP
THE ULTIMATE PEPTIDE PARTNER

Biocentrum, Järnvägsgatan 28

Biografen öppnades 1916. och har haft en växlande historia med nedläggningar och nya starter. Biografen stängdes 1983 – troligen för lite publik. Lokalen användes sedan av en klinik för sjukgymnastik – Aktiv Rehab, som sedan lämnade lokalerna för ett par år sedan.

Lokalerna stod tomma länge och många hoppades att någon skulle vara djärv, företagsam och romantisk nog att öppna biograf där igen. Och fantastiskt! Biografen öppnade igen i nov 2008. Den drivs av Alexander Olin. Biografen har renoverats försiktigt och delvis återställts.

Man känner att man är i en gammal biograf-lokal. Inredningen är inspirerad av att man i huvudsak visar Bollywood-filmer. Indiska filmer. Lite indisk stil. Lite rökelse och Alexander går omkring i indiska kläder. Och till biografen är kopplat ett kafé som ligger i en före detta butikslokal med fönster mot Järnvägsgatan.

Det hela är mycket sympatiskt. Mest visas indiska filmer, repriser av klassiker, barnmatinéer, föredrag, soaréer, utställningar. Vi vill ge ett hedersomnämmande till Biocentrum och Alexander Olin för att han har återöppnat biografen och skapat en så unik och spännande företeelse i Limhamn. Och önskar att det skall bli en framgång.

Limhamn 2009 04 15

Johanna Högberg, arkitekt SIR/MSA

Hans Olsson, arkitekt SAR/MSA

Margit Åkesson, arkitekt SAR/MSA

Anders Reisnert, stadsantikvarie

*Nybyggnad - om/tillbyggnad - färgsättning
- inredning trädgårdsplanering - byggnadsjuridik*

ARKITEKTKONTOR M ÅKESSON

Caritasgatan 13, 216 18 Limhamn. Tel: 040-15 05 08. Mobil: 0707-15 57 31
e-post: m.akesson@swipnet.se

AB Limhamns Bleck- & Plåtslageri

Plåt- & Järnkonstruktioner
Pressning - Svarvning - Klippning
Valsning - Kantpressning

Krossverksgatan 6, 216 16 Limhamn
Tel: 040-15 01 11, fax: 040-16 43 24.

ROSENGRENS METALLGJUTERI

Tillverkning av gjutna

Metallskyltar, Bokstäver, Design, Konst m.m.

Magasinsgatan 9, 216 13 Limhamn
Tel: 040-15 24 50, fax: 040-16 29 86

www.rosengrensmetall.se

E-mail: info@rosengrensmetall.se

Visst kan du må bättre!

Hos mig kan du få:

Klassisk muskelmassage

Homeopati

Biopati

Akupunktur

Jag har även försäljning av kosttillskott
samt Marja Entrich hudvårdsprodukter

Dipl. Massör, Biopat, Homeopat, Akupunktör

Elisabeth Pelinder
Svaneholmsgatan 4, 217 73 Malmö
Telefon: 040-16 02 92

För 70 år sedan...

Frinnarydskolan

...förändrades hela "vår" lilla värld i bland annat Limhamn. Den 9 april 1940 ockuperades Danmark av Tyskland. Oron blev stor på vår sida av Öresund, kriget kändes mycket nära. Det gick tyska krigsfartyg fram och tillbaka i Sundet, man lyssnade på radion, läste dagstidningar och var allmänt mycket oroliga.

Barnens säkerhet var ett stort samtalsämne, man kunde ju inte veta vad som skulle hända härnäst. De, som hade släktingar i inlandet eller längre norrut, uppmanades att skicka sina barn till dem. Det var många som följde den uppmaningen, men ännu fler hade ingen möjlighet att skicka i väg sina barn. Då erbjöds skolbarnen evakuering till Småland. Mina föräldrar anmälde mig till detta och jag placerades tillsammans med ett 70-tal limhamnsbarn i FRINNARYD som ligger mellan Tranås och Nässjö. Jag hade kamrater vars syskon kom till annan plats – orättvist tyckte vi. Vårterminen fortsatte som vanligt men så i början av juni kom besked, att terminen skulle avslutas och sedan dröjde det inte många dagar till avresan till Småland.

Det blev ett intensivt arbete med märkning av allt som skulle packas i resväskan, allt skulle förses med namn. På den tiden skrev, textade, man namn med märkbläck på bendelband som sedan syddes fast i kläderna. Vi visste inte hur länge vi skulle vara evakuerade så avskedet från familj och vänner blev många gånger mycket tårfyllt.

Så kom då avresedagen. En lång karavan med barn från klass 3 till och med klass 7 ringlade fram längs Järnväsgatan till Limhamns Station. Där väntade ett tåg som tog oss in till Malmö där vi kopplades ihop med ett större tågsätt. Alla hade matsäck med till resan och alla skulle ha hallonlemonad att dricka. Långt om länge kom vi fram till Frinnaryds station och så började en ganska lång promenad till skolan där vi skulle bo.

Där hade skolsalarna gjorts om till sovsalar och sängarna var försedda med välstoppade halmmadrasser. Runt skolan fanns skog och åter skog, ovanligt för oss från Limhamn. Vi

Fortsättning på sidan 27.

Tankar i mars.

Sundskajen, Ön. Foto: Jan Engsmar

Det har varit en lång vinter kall, blåsig, is överallt och snö, som kom, efterlängtd i december och sedan stannade kvar, ökade i mängd och täckte allt. Allt!

Vackert, ja visst, men nu är det vårtecken vi hoppas på och då vill vi veta, vad som är på gång i vårt kära Limhamn.

Vi vill se framåt hoppfulla, med många förväntningar.

Vad är det som sker just nu?

Nyfikna tittar vi oss omkring

Från Geijersgatan hörs taktfasta ljud.

Man pålar inför det stora byggprojektet, Stranden växer och ska ge plats för många, nya båtar.

En god början!

Sedan kommer bostadshus att växa upp, Det blir spännande att få följa utvecklingen.

Hur mycket grönska kommer det att ges plats för?

Vad får vi för träd? Vackra, tåliga och starka?

Det hoppas vi de blir.

Bensinmacken vid Limhamnsvägen, den som måste upphöra, vad kommer att hända där?

Soldattorpet intill behöver en värdig granne.

Var hittar man en sådan, när det är ekonomin som styr och miljötankar kan få stryka på foten?

Klok planering. Det är det vi hoppas på.

Järnvägsspåren försvann.

Det gick ganska snabbt, när de rostiga skenorna lyftes upp, staplades i högar och kördes bort.

Nu återstår orörd mark, vilande, väntande på vad som kommer att ske.

Här finns det goda möjligheter att skapa något värdefullt.

Det vill vi så gärna tro.

Silosarna intill fyller sina sista uppgifter.

När Citytunneln blir klar är det också en signal för en ny framtid här och framtidsdrömmarna har redan presenterats av goda arkitekter.

Kan de förverkligas? Vilka idéer har slagit rot hos dem, som har makt att bestämma?

Vi är nyfikna, otåliga, vill gärna få veta mer.

Den gamla färjeplatsen, där bilar outhärligt svängde in och radades upp, där

vi köade för att komma till Dragör är en byggarbetsplats sedan länge.

Nu ser det ut som att man ökat takten, tagit nya, friska tag för att förverkliga det, som länge visats på den stora affischen intill, den som utlovar restaurang, trivselstråk, marinkänsla.

När får vi uppleva det färdiga resultatet? Ön, som skapats av kalkbrottets rester, bebyggs allt mer och det gamla lotshuset får sällskap av en verklig gigant.

Allt byggs med kvalitetskänsla, materiellt, Men snälla, snälla, spara också natur att ströva i!

Det behöver vi alla och norra ön är ett skötebarn!

Upptäckarlusten, som väcktes av marsso- len, sträcker sig vidare förbi de vinters- lumrande hoddorna, som kanske kommer att omge en ny restaurang, till Genom- brottet, där de försvunna järnvägsspåren kanske ger plats för ett efterlängtat cykelstråk.

Och Järnvägsгатan, den så hårt trafik- erade, blir den ett gångstråk? Är det så?

R F Berg på sin nya utsiktsplats.

Foto: Tina N Mörnstam

Limhamnstorget får också ett besök, som ger upphov till tankar.

Har träden klarat vintern bra? Kommer de snart att skapa lummighet och ge oss den gröna oas, som vi alla vill njuta av?

Ja, R F Berg, du som bytt utsiktsplats och nu överblickar ditt gamla Limhamn från Linnégatans slut, Vad tycker du, när du ser ditt omhuldade fiskeläge nu?

Vi, som bor här nu och följer utvecklingen, hoppas och önskar att vi är på rätt väg.

Yvonne Eliasson

Norra fiskehamnen med silosarna i bakgrunden. Foto: Tina N Mörnstam

En bild som väcker minnen

Utdrag ur artikeln ” EN BILD SOM VÄCKER MINNEN del 2 Livet på Limhamn åren 1941 – 1947” av Lars Friberg. För hela artikeln se vår hemsida www.limhamn.org.

Hörnhuset Apoteksgatan 10, Limhamn vid hörnet Apoteksgatan/Östra Bernadottsgatan.

Från vardagsrumsfönstren och terrassen hade vi utsikt ut över Öresund mot Danmark. Framför huset låg här en lekplats med gungor, sandlåda och klätterställning. Området väster om Järnvägsgatan var inte särskilt mycket bebyggt utan vi kunde se ända ner till stranden.

Danmark kunde man se i dagsljus men eftersom det var krig var Köpenhamn mörklagt nattetid. Andra sidan Sundet var helt mörk. Stundtals var det mörkläggning också på vår sida sundet och då särskilt längs Öresundskusten. Alla hade mörkläggningsgardiner som effektivt stängde ljuset inne i lägenheterna. Alla ställde upp på mörkläggningen utom ett hushåll. Från en våning i en fastighet i Ribershus, Tessins väg 1c, strålade nätterna igenom enorma ljusflöden västerut mot det av nazisterna ockuperade Danmark. Våningen beboddes av den tyske konsuln i Malmö och fungerade som Tyska Rikets konsulat och eftersom våningen ansågs som tysk mark så kunde konsuln och hans personal bära sig åt hur de ville.

Lekplatsen och kvarteren runt om huset på

Apoteksgatan var kvarterets glyttars lekområde.

På lekplatsen stod ett par fyrkantiga papperskorgar med fyra kraftiga små ben. Dessa korgar var idealiska att göra gångar med i gruset på planen för så kalla gångepjätt. Man räknade ”elle, belle, bi, nu är du fri” tills en var kvar och då fick han ”ta”. Det fanns också en snabbare variant ”Min mor sa att du skulle ta”. Han som tog sprang efter de andra och det var tillåtet att använda vilken gång som helst, men man fick absolut inte gå utanför linjerna. Då fick man ”ta”. Det fanns också en ”frizon” som kallades ”sur” eller ”kusell”. Här kunde man vila upp sig lite och var otagbar. På lekplatsen fanns också ett buskage som fungerade utmärkt när vi lekte ”gömme”.

Sommartid fanns Sibbarp, Limhamns Copacabana. Vi ungar höll till vid badviken eller ”pisse-kroken”, som var långgrund. När vi lärt oss simma blev vi lite mer modiga och kunde ibland ge oss ut på de större bryggorna. Efter simskolan frekventerade vi dock mest Limhamns Kallbadhus.

Vintertid gick vi på skidor. Som bekant åker norrlänningar skidor, skåningar går på skidor medan danskarna står på skidor. Bernadottesgatan lutade behagligt nedåt från Idrottsgatan mot Järnvägsgatan och här kunde till och med vi skåningar praktisera utförsåkning. Det var inte mycket trafik, så att gå på skidor på gatorna var ganska riskfritt. Vile vi uppleva verklig utförsåkning drog vi ut mot ett område vid nuvarande Bergaskolan. Här fanns en naturlig backe på så där en fem meter, mer eller mindre brant sluttande. Den brantaste backen vågade man sig på en och annan gång. Den kallades "dödsbacken" av kännarna.

Ofta gick cykelturerna till hamnen i Limhamn. Här fanns en handelshamn med stora kollager (Palms stenkol) på kajen där fartyg lossade kollaster från bland annat Tyskland. I rät vinkel mot hamnen nästan längst in mot Ö-vägen fanns en hamn för cementfabriken. Här lastade fartyg cementsäckar för vidare befördran ut i världen. Längst ut mot Öresund låg några oljecisterner. Här lossades olja från små oljetankbåtar. Dessutom var pirhuvudena ett eldorado för fritidsfiskare.

När hamnen byggdes bildades en konstgjord ö ut mot Öresund. På denna anlades en del industrier och upplag, men mycket mark var oanvänd. Här kunde hugade odlare erhålla en bit mark relativt billigt och odla potatis, morötter och andra grönsaker. Man hade en liten markbit, som inte fick bebyggas. Redskapen förvarades i en enkel, hemmagjord låda, ibland med lås på. Här ute kunde man genom egen

odling dryga ut maten, som i regel var ransonerad och kupongbelagd under kriget.

Söder om handelshamnen låg fiskehamnen, närmare bestämt två stycken. Här hade limhamnsfiskarna sina båtar och sina hoddor. Båtarna var små och man gick ut i ur och skur för att få sin utkomst. På hamnområdet fanns också olika verkstäder för båtar, bland annat Lundströms Mekaniska Verkstad, som repareerade motorer och annat som behövdes och vid behov införskaffade ny utrustning till fiskarna. Här fanns också, tvärs över Strandgatan, Limhamns Skeppshandel.

En av fiskarna, vars son jag kände, hade förutom sin fiskebåt även en liten pramm. I denna hade vi ofta mycket skoj och vid kajade runt i hamnen med den.

Limhamn hade två biografer, Centrum och Rex. Centrum låg på Järnvägsgatan och räknades som den finare av de båda. Här såg jag "Diktatorn" med Charlie Chaplin 1946. Rex låg nere vid Cementfabriken på Kalkbrotts-gatan var äldre, hade trästolar och kallades av skolglyttarna av någon anledning för "loppbiografen".

Skulle man se nya filmer fick man ta sig in till Malmö. Annandag jul var den stora premiärdagen och Rio på S Förstadsgatan visade alltid en film med Edvard Persson i huvudrollen. Julafton och juldagen var allt nöjesliv nerlagt och det var alltid långa köer till annandagspremiärerna.

Leif Friberg

Du glömmer väl inte betala medlemsavgiften!

Påminnelser är kostsamma.

Medlemsavgift: Enskild 70 kr, Familj 100 kr

PLUSGIRO: 81 15 20-6

**Skriv namn och adress på inbetalningskortet,
för Familjemedlemsskap ange även antal familjemedlemmar!**

Sibbarp

Kommunen håller på att upprusta Sibbarp. Det blir nya toaletter, duschplatser och kiosker. Tyvärr kan de gamla kioskerna inte bevaras då lukten är för hög. De nya kioskerna byggs inte på samma plats som de gamla, men de utgår från ritningar från de gamla. Tyvärr blir det ingen mosaik.

Den blå kiosk i full drift. Foto: Tina N Mörnstam

De nya toaletterna, den blå kiosken är i bakgrunden. Foto: Jan Engsmar

Rundvandring i Kalkbrottet

En underbar vandring i Kalkbrottet en vacker vårdag.

Några av våra medlemmar på kalkbrottsrundvandringen. Foto: Tina Mörnstam

Den gröntäckta stadelsgröna. Foto: Birgitta Mörnstam

BAD - VÄRME - VATTEN

Kom till oss när du behöver kvalitetsprodukter och professionella råd inom VVS.

Vi är experter på bad och energi, och du får installation och service till fast pris.

Välkommen till vår butik och vår badrumsutställning!

Auktoriserad VVS-installatör

VVS-garanti, Trygghetsförsäkring.

Öppet: Vard 9-18, lörd 9.30-13.30.

Comfort i Limhamn

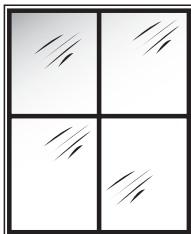
Linnégatan 36, 216 14 Limhamn
Tel: 040-16 24 24. Fax: 040-16 24 56
www.comfortlimhamn.se

GLASMÄSTERIARBETEN

- Reparationer
- Isolerglas
- Butiksfönster
- Specialglas m.m.

Allt i Glas

För personlig service kontakta
Peter Magnusson
0708-15 67 41,
040-15 67 50

Limhamnsgårdens allé 23 B, Limhamn

E-mail: alltiglas@telia.com

Min uppväxt på Gamla gatan på Limhamn

Det är med viss tvekan följande rader kommit på pränt. Så särskilt spännande är inte ett vanligt liv, men åren har gått och mycket har förändrats, så à la bonne heure.

Vid 8 års ålder, sommaren 1936, flyttade jag till Gamla gatan 12 med mina föräldrar. Vi kom från Ön, där far hade anställning som portvakt på AB Flygindustri och vi hade tjänstebostad. Mina favoriteleksaker var kasserade elartiklar, lampor, maskindelar och instrument från tillverkningen, som kastats i skroten, samt kokkärl och kaffepannor.

Men allt har en ände och så ock det goda livet på Ön. Då Flygindustri upphörde blev far arbetslös och en flytt oundviklig. Far var utlärdd målare, så han fick fatta penseln igen.

Det fanns några hus till salu på Limhamn. Valet föll på fastigheten Stg 894, Gamla gatan 12. Bostaden var liten. Det var en nackdel, men det fanns en viss potential i projektet. Ett murat uthus av tegel rymde ett bostadsrum, tvättstuga och källare. Rummet skulle bli målarverkstad och vinden till huvudbyggnaden kunde inredas. Ett uthus av trä stod i gränsen i norr. Det innehöll förråd, vedbod och utedass. Standarden var i allt primitiv. Vatten till hushållet fick hämtas och bäras i hink från en grävd brunn med gårdspump. Den elektriska spänningen till hushållen på Limhamn var 127 volt. Jag tyckte, att flytten var en hemsk händelse. Ingenting att hitta på, saker nerpackade, rörigt inomhus, en främmande miljö. Jag blev obstinat och fick lära mig, att livet är föränderligt. Genast kom renoveringsarbetet i gång. Det blev en ordentlig köksinredning, gasspis, värmeledning med kokspanna i köket, badkar i tvättstugan, sovrum på ovanvåningen, innanfönster, målning och nya tapeter.

Målerijobb började komma in, och det gick bra för far att bli egen företagare. Sommarlovet tog slut och det var dags för det andra läsåret i små-

Gamla gatan 12 från gårdssidan. På bilden syns Fru Anna Norin o grannen Fr. Hedvig Högfeldt, Foto: Bertil Norin

skolan på Nya Linne´ hos den snälla Anna Edit Hansson. Det var samklass, trevliga klasskamrater och vi hade kul på rasterna. Skolläkaren Dr Ekberg tittade i närvarostatistiken , och när det var min tur att visa upp sig, sa han:

-Ja, du har inte varit sjuk nå´n dag Bacillerna blåste väl av dig på vägen från Ön.

Så småningom insåg jag fördelarna med en kortare skolväg. Jag hann hem och kunde få ett lagat mål mat mitt på dagen, och så kom jag närmare mina kusiner, som alla tre bodde på Limhamn.

Min skolväg ledde rakt upp på Sveagatan, åt höger in på Högerudsgatan och sista etappen på en gångstig. På vägen passerades Konditori Konrad Johansson, där många goda kakor köpts under årens lopp. Och så minns jag en godisautomat av den gamla typen med rader av rörliga fack.

På ena sidan av oss på Gamla gatan bodde två systrar, Olga och Hedvig Högfeldt. Den äldre, tant Olga, drev sybehörsaffär. Denna hade tre skyltfönster åt gatan och ingång på hörnet. När

Fortsättning på sidan 30.

**DIN LÄKARE
PÅ LIMHAMN**

**Specialister i
allmänmedicin**

Mottagning Måsen
Järnvägsgratan 56
Limhamn

Tel. 040-36 27 00

Mottagning Tärnan
Järnvägsgratan 56
Limhamn

Tel. 040-36 26 00

Mottagning Viggen
Sadelmakarbyn 5
Bunkeflostrand

Tel. 040-16 77 00

På mottagning Viggen finns även barnavårdscentral

Öppettider: Måndag-torsdag 07.30-17.00, fredag 07.30-16.00

Tidsbeställning per telefon (se ovan), måndag-fredag från 07.30

Fullständigt vaccinationsprogram

www.limhamns-lakargrupp.se

Total EL ΔB
DIN TOTALA EL-SERVICE LEVERANTÖR

ELEKTRIKER OCH TEKNIKER TILL DIN TJÄNST

EL / TELE / DATA / LARM
installationer, elbutik och utställning

www.totalel.se

040-6115910

Jour 076-1045404

Fågeltider

När det blir kallt och fryser till letar de fåglar som valt att övervintra ho oss mat överallt. Om vi sparar lite mat till dem blir de jätte glada.

En fågelmatare kan man göra av en liten plastflaska med borttagen botten och ett större plastlock, dessa hålls ihop av en genomgående pinne.

På bilden sitter en talgoxe och äter havregryn, Foto Carl Henrik Hagéus

OSTBODEN på Limhamn

**Vi har härliga ostbrickor & korgar.
Färdiga eller efter önskemål.**

Öppet: mån-fre 10-18, lör 10-14
Järnvägsgatan 45 • Limhamn • Tel 040-16 10 66
www.ostbodenpalimhamn.se

STRANDGATAN 50
216 12 MALMÖ
Tel:040-16 20 30
Fax:040-16 13 17

www.strandhotell.se

Hotellet har:

Frukostbuffé
Egen fri parkering
Alltid lägsta pris

Rummen har:

Bad & toalett
Radio, TV med 10 kanaler
Minibar
Sundssikt (inte alla)

Utanför entrén finns:

Busshållplats, beviljda tömn. 17.15
Damfrisering
Öppetaffär 9-21 - Kiosk - gatukök
Bra restaurang med vänliga priser
Motions- & promenadstråk

Nära till - högst 10 min gångavstånd:

200 meter till buss som går till Svågertorp,
tågstationen till Kastrup och Köpenhamn.
Segelbåtshamn med bra restaurang,
fiskehamn & rökeri
Badstrand med kallbadhus med vedeldad bastu året runt
Post och systembolag
100-tals affärer

10 minuter med bil:

Mässområde
Malmö central, centrum

**Bästa läge - naturskönt 100 meter till havet
men ändå centralt - nära till allt!**
Och det bästa: Alltid lägsta pris i Malmö!
**Och då finns ändå allt: frukostbuffé', bad,
TV med 10 kanaler, radio, fri parkering m.m.**

BOKA NU! 040-162030

ELLER FAXA:
040-16 13 17

Limhamnsbarn utanför skolan i Småland.

Fortsättning från sidan 15.

hade lärare och lärarinnor från Limhamn som ledare, de byttes ut efter ung fyra veckor. Vad gjorde vi då under dagarna? Naturligtvis badade vi i sjön Ralången, vägen dit var ganska lång och gick genom skogen där vi såg både huggorm och snok. Det var inte bara i skogen som vi träffade på dem. Det hände en gång, att ett barn förtjust utbrast vid sjön: "Titta, titta, här finns ålar!" Men icke, det var huggormar i vattnet! Lördagarna var allmän tvättdag i badet. När vi gick därifrån låg det ett vitt tvålsskum längs stranden.

Midsommar firade vi med dans kring majstången på en stor bondgård där de flesta i byn samlades. Vi vandrade mycket i omgivningarna och den längsta vandringen gjorde vi till Sunnhultsbrunn. Kommunala Mellanskolan i Malmö hade sitt läger där och en del limhamnsbarn hittade bekanta. Vi plockade också Rölleka och skickade till apoteket Lejonet i Malmö, som betalade för det som skickades till dem. De pengarna användes sedan till en liten fest sista kvällen innan vi återvände till Limhamn.

Vi handarbetade, snickrade, hjälpte kökspersonalen med diverse arbete, städade, hade trädgårdsarbete med mera efter vad som passade vår ålder. Jag tror, att varenda flicka stickade en mössa med FRINNARYD mitt fram i någon avvikande färg. Skolan var granne med Kyrkan dit vi gick varje söndag. Varje dag avslutades med att vi satt i våra sängar och sjöng "Bred dina vida vingar".

Kontakten med dem där hemma skedde genom brev och det hände att man fick ett telefonsamtal och några fick till och med besök. Själv fick jag ett paket, som min Farfar skickat som ilgods till min födelsedag. Den innehöll körsbär från Parkstugan! Men tro nu inte att jag fick dem. Nej, lärarna tog hand om dem och delade ut dem till alla, så att alla fick lika många körsbär.

I mitten av augusti återvände vi till Limhamn och till skolan.

Anna-Lisa Ahnelöf

*Ibland finns det
du söker närmare
än du tror.
Vi med.*

Swedbank

Limhamn

www.swedbank.se

Minnesord

Lars Helgeson

Lars gick bort under förra året och därmed har Limhamns Miljöförening förlorat en trogen och intresserad vän.

Lars har med stort intresse deltagit i många styrelsemöten, som valberedningens ordförande och haft många kloka synpunkter.

Lars har även varit en aktiv medlem under många höstmöten och årsmöten och bidragit verksamt.

Vi saknar hans goda vilja och goda uppsåt.

Berit Linse

Den 15 februari avled Olle Bunte.

Olle var med i Limhamns Miljöförening från starten 1974 då han var med i interimsstyrelsen för "Aktionsgruppen för Limhamns Miljö", det som 1975 blev Limhamns Miljöförening.

Olle ville inte vara ordförande, men han hade åsikter och idéer om det mesta i föreningen och därtill en stor beredskap att själv hjälpa till. Han hade bra organisationsförmåga och satte många i arbete i olika utskott och kvartersgrupper. Olle var lektor i fysik och såg tidigt till att inbjuda tekniker, byggexperter, geologer, arkitekter och civil ingenjörer i teknisk fysik från Lunds Universitet som informerade Limhamns miljöförenings medlemmar om miljövänliga färger, om husrenoveringar och även om värmepumpar och grundvattenvärme redan på slutet av 1970-talet.

Olle var med om många positiva aktioner, till exempel att Tegnérskolan 1987 räddats från att bli en stor parkeringsplats. Det var Olle som hittade gåvobrevet på Landsarkivet i Lund som hindrade en rivning av Tegnérskolan.

Han var en stor Limhamnskännare och delade gärna med sig av sitt kunnande.

Olle utsågs 1993 till Miljöföreningens åttonde hedersmedlem.

Vi i styrelsen saknar honom.

Styrelsen

Fortsättning från sidan 23.

dörren öppnades snuddade dörrbladet vid en i karmen upphängd klocka, vars kläpp gav ett plinge-plinge-pling-ljud.

Tant Hedvig var kantor och musiklärarinna. Hos henne har jag tagit musiklektioner. Deras hem var ovanligt, ett intakt 1800-tals borgarhem, som gått i arv efter föräldrarna. Jättemysigt! Med dessa båda systrar blev mina föräldrar mycket goda vänner.

I grannhuset på andra sidan om oss bodde tre systrar och en dotter till den äldsta system, som blivit änka efter en sjökapten. Vi hade inte så ofta kontakt med dem men ändå ett gott förhållande. Var det fråga om en någon gemensam sak med fastigheterna rådde alltid det sunda förnuftet.

På tomtens kortsida gränsade vi till familjen Johan Liljekvist på Ansgarigatan 33. Pappan var sjöingenjör och maskinchef på fartyg i Svenska Ostasiatiska Kompaniets handelsflotta. Under kriget var han med om att "hans båt" M/S Peiping blev torpederad i Stilla Havet. Av den tyske u-båtskaptenen fick de position, sjökort och färskvatten. Johan filmade förlisningen och räddningen i livbåtarna. De kom i land på ön Guadelupe.

Johans fru var skolkamrat med mor. Paret hade en pojke, Jan-Inge. Visserligen var han ett par år yngre än jag, men det betydde inte så mycket, när vi körde våra leksakståg, gick och badade eller hittade på små oskyldiga "hyss". Med den familjen hade vi mycket umgänge.

Ofta gick jag ärenden åt mor, när det gällde enklare inköp. Mjölktanten Margareta blev man snart bekant med. Hon sålde mejeriprodukter och bröd i affären mitt emot vårt hus. Man tog en tom bringare och gräddsniipa med sig dit och köpte till exempel en liter mjölk och ett mått (1 dl) grädde.

Bröderna i charkuteriaffären i hörnet av Ansgarigatan var trevliga att handla hos. Jag

Gamla gatan 10, 12 och 14 år 2000.

Foto: Bertil Norin

tror, att de var efterträdare till sin far, slaktare Larsson. De hade det så fint med marmorskiva på disken, en glasmonter för pålägg och helkaklade väggar. Golvet var klinkerbelagt och de strödde sågspån på det, när det var vått ute. Deras egentillverkade medvurstar var särskilt goda.

I grannhuset på Gamla gatan 14 fanns en liten tobakshandel. Varje vecka köpte jag tidningen Motornyheter. Den kostade 25 öre. Det luktade gott där inne av trycksvärta och tobak. På Järnväggsgatan låg två affärer, som förtjänar att omnämnas. Jag tänker på Larssons Järnhandel som hade en speciell atmosfär. Järnhandlaren själv, lång, smärt, prydligt klädd, med välansat skägg och glasögon, expederade sina kunder med en viss pondus. Affärens något slitna inredning såg ålderdomlig ut i sin mörkgröna färg, men städat och fint var där, och ett välordnat sortiment hade han.

Mitt emot låg Limhamns Färg- och Kemikalieaffär. Det var en fröjd för ögat att komma in där och handla. Jag beundrade den mahognyfärgade inredningen med alla de bruna flaskorna och burkarna, typ apoteksglas, med stora, vita etiketter och konstiga benämningar, som stod på hyllorna. Den duktiga affärskvinnan bakom disken hette Amalia Svensson.

Tredje läsåret i skolan var folkskola. Jag fick som lärare Nils Wennerth och vårt klassrum låg i Gamla Linnéskolan. Det var en ambitiös lärare, som höll ordning på klassen. Vi hade

honom i alla ämnen utom slöjd. Det blev en ren pojkklass, så jag fick nya kamrater. Vi var nog en brokig samling elever, alla treviga, några busiga, andra lugnare. Mobbning tillämpades inte. Jag gick alla år i folkskola, innan det blev 4-årig realskola.

Vår bostad blev efterhand förbättrad. Jag fick eget rum på ovanvåningen. Vi fick kommunalt vatten indraget och det blev WC och dusch i köksförstugan. Det var omöjligt att hålla varmt i hela huset på vintern, när bränslet var ransonerat under krigsåren. Man fick ha en värmeflaska med sig upp till sängen på kvällen då.

Några större fritidsproblem hade jag inte. Det hade lyckats att klämma in ett piano i ett av

de små rummen i huset och det hade jag stor glädje av. Ville man uppleva mera, tog man spårvagnen, Linje 4, till stån.

Avslutningsvis skall framhållas att jag har haft förmånen att växa upp i ett hem, där vi brydde oss om varandra och detsamma gällde omgivningen och kamrater. Det bodde kanske lite enklare folk på Limhamn på den tiden, men empati och god moral satte sin prägel på tillvaron. Min uppväxt på Limhamn utgjorde en bra grund för vuxenlivet.

Bertil Norin

Vad behöver du hjälp med?

Grafisk formgivning av trycksaker, ett nytt profilprogram, en annons eller kanske en produktkatalog? För nystartade företag erbjuder vi också ett "startpaket" till en rimlig summa där det ingår formgivning av en logotype, visitkort, faktura- och brevpapper samt kuvert. Den formen ligger sedan till grund för en grafisk profil för företaget.

Under årens lopp har vi skaffat oss ett brett nätverk av duktiga fotografer, copywriters och illustratörer. Vi har också ett nära samarbete med flera olika tryckerier för att kunna erbjuda bästa kvalitet och pris på olika typer av trycksaker, allt från stora kataloger och böcker till digitaltryck i små upplagor. Vi tillverkar också mässmaterial i form av rollups, skyltar, självhäftande dekaler, banderoller, bil- och skyltfönsterdekor.

FLENHAGS Reklam & Original

TRINDELVÄGEN 12, 216 11 LIMHAMN

TEL 0708-15 99 44

MAIL: NOBBE@RAKTAV.COM

Limhamns miljöförening

E-post: lmfinfo@gmail.com

Hemsida: <http://limhamn.org>